

Skicák i plátno

Chcete kreslit na počítači? A chcete, aby to vypadalo opravdu dobře? Nejlepším řešením této situace by bylo použití profesionálního produktu Corel Painter, který představuje špičku ve svém oboru - nabízí dokonalé stopy štětců. Stojí však hodně peněz, stejně jako všechny ostatní programy, které práci s realistickými štětci umožňují (například Photoshop). Čestnou výjimkou je však program ArtRage, který vám zdarma nabízí dokonalé štětce a radost z tvorby.

Tento software pro realistickou malbu mají na svědomí programátoři ze studia Ambient Design, z jejichž dílny vyšla například úžasná sada filtrů pro Photoshop, Kai's Power Tools. Skvělou zprávou pro všechny příznivce kreslení na počítači je fakt, že ArtRage je vyvíjen zcela zdarma. Navíc se na něm neustále pracuje, takže původní verzi 1.0 nahradila krátce před uzávěrkou nová verze, označená 1.1.

ArtRage je navržen tak, aby vám umožnil vytvářet na počítači realistické kresby a malby a aby taková tvorba byla jednoduchá a zábavná. Stal se tak jakýmsi křížencem mezi programy Corel Painter (stopy štětců jsou podobně skvělé, i když v ArtRage jich není tolik) a Alias SketchBook (řešení pracovní plochy obou programů si zamilujete). Pojdme se tedy podívat, co všechno se s programem ArtRage dá dělat.

INSTALACE A PRVNÍ SPUŠTĚNÍ

Samotný instalační proces je bezproblémový, po dokončení není třeba restartovat počítač. Pokud jste zanedbávali update systému, mohou nastat problémy při spuštění instalace, neboť využívá poslední verze služeb Windows Installer 2.0. Instalaci potřebných knihoven naleznete na našem ServiCD, případně si ji můžete stáhnout přímo ze stránek Microsoftu (<http://www.microsoft.com/downloads/search.aspx?displaylang=cs>).

Při prvním spuštění programu vás nejprve uvítá obrazovka, která stručně definuje samotný produkt a nabízí vám možnost finančně přispět na jeho další vývoj. Kliknete-li kamkoliv na tuto plochu (kromě tlačítka Donate, samozřejmě), otevře se samotný program.

Pracovní plocha je velmi přehledná a navržená tak, abyste vše měli v případě potřeby na dosah. V levém horním rohu je rámeček s názvem právě otevřeného souboru. Připomínáme, že ArtRage ukládá obrázky do vlastního formátu s příponou PTG. V pravém horním rohu pak naleznete obvyklé menu s nabídkami základních funkcí, zde navíc rozšířené o možnost rychlé změny měřítka zobrazení, posunu po obrazu či funkce zpět a vpřed.

V menu se ukrývají některé užitečné funkce, jako je importování a exportování obrázků do několika základních formátů, po konfiguraci svého e-mailového klienta můžete dokonce přímo z ArtRage odesílat obrázky. Oba dva panely lze jednoduše skrýt kliknutím na modrý okraj - získáte tak větší pracovní plochu pro kresbu.

NÁSTROJE

Štětce a tužky jsou základním náčiním pro tvorbu obrázku. Výběr z těchto nástrojů naleznete v levém dolním rohu pracovní plochy. V nabídce je tužka, fix, křída, voskovka, štětec, špachtlička a samozřejmě guma. Každý z těchto nástrojů má pak samostatná nastavení v kruhovém panelu. Společné je určení síly tahu (pomocí tlačítek + a -) a tlaku na nástroj (po kliknutí na ikonku se rozbalí posuvník, na kterém můžete přesně nastavit hodnotu). Některé nástroje pak mají ještě další nastavení, které určuje polohu štětce vůči plátu (mění se tak stopa nástroje).

Symetrickým k tomuto panelu je barevný vzorník, umístěný do pravého dolního rohu plochy. Nabízí dostatečně velkou plochu pro výběr odstínu, doplněnou o posuvník s nastavením sytosti. V dolní části palety pak můžete měnit barevné režimy a případně aktivovat funkci AutoClean. Tím se dostáváme k jedné velmi příjemné vlastnosti programu ArtRage: každý tah štětce s jinou barvou se míchá s původní vrstvou a automaticky tak generuje řadu odstínů, které pak nemusíte lovit v paletě. V základním nastavení pak štětec použije pozměněnou barvu, se zapnutou funkcí AutoClean se při každém novém tahu vrací k barvě zvolené na paletě. Pokud pracujete se štětcem, máte k dispozici ještě skleničku s vodou, která umožňuje pozvolný návrat k vybrané barvě opakovaným namáčením.

Nástroje jsou navrženy tak, aby umožňovaly pečlivou a detailní práci s fotorealistickým výsledkem, stejně jako rychlou skicu s hrubými rysy. Už to je u takových programů výjimka - většina z nich se specializuje pouze na jednu z těchto kategorií.

Obě tyto palety lze skrýt kliknutím na vnitřní část kruhové výseče. Skrývají se také automaticky, pokud při kreslení dorazíte k rohu, který zakrývají. Další variantou, jak si uvolnit pracovní plochu, je stisknutí pravého tlačítka nebo klávesy Enter - pak z plochy zmizí všechny palety a objeví se až po opětovném stisknutí pravého tlačítka nebo klávesy Enter.

VELIKOSTI A PLÁTNA

Další zajímavé funkce jsou spojeny se samotným vytvořením nového souboru. Kromě určení velikosti plátna v pixelech máte ještě možnost přizpůsobit velikost rozlišení obrazovky nebo vzorovému obrázku. Právě možnost použití ilustračního obrázku odlišuje ArtRage od ostatních - pokud se necítíte na vlastní kompozici, můžete si dát na pozadí plátna libovolný obrázek, který pak pouze "obkreslíte".

Tuto funkci můžete využít v menu při tvorbě nového souboru, nebo můžete ilustrační obrázek natáhnout do již otevřeného souboru - poslouží vám k tomu malá paletka ve spodní části pracovní plochy. Po vybrání příkazu Load tracing image už jen v dialogovém okně vyberete ten správný soubor. S tím jsou spojeny i další funkce - obrázek můžete roztáhnout přes celé plátno, nebo jej můžete nechat v původní velikosti. Jeho zobrazení na pozadí se dá jednoduše vypnout stisknutím klávesy T, k dispozici je také skvělá funkce přebírání barev štětce přímo z původního obrázku.

Kromě toho máte na výběr ze čtyř druhů textury papíru, který jemně mění stopy štětců, ale hlavně dodává výsledné kresbě správný nádech reality. Pro dobrý výsledek doporučujeme používat menší stopu štětce - práce sice bude trvat déle, ale výsledek bude přesnější. Stejně tak se vyplatí nanášet více vrstev menšími tahy, neboť tak nejlépe využijete možností programu a vytvoříte plynulé barevné přechody.

TABLET, TABLET

Pokud si s kreslením na počítači chcete opravdu pohrát, přece jen vás alespoň jedna investice čeká - bez tabletu je práce na vlastním obrázku složitá. Ceny tabletů s aktivní plochou o velikosti A6, která je minimem pro domácí kreslení, se však pohybují už kolem patnácti set korun.

Odměnou vám bude intuitivní práce, která v ArtRage dosahuje prakticky dokonalosti - program vám sice nenabídne stovky různých štětců, zato se všemožně snaží, aby vás práce v něm bavila. A to je u freewareového programu k nezaplacení.

Vlastimil Bret